

d'un appareil distillatoire. Trois ou quatre reprises par de l'alcool à 2-3 cm³ chacune, suffisent pour extraire toute l'urée, contenue dans le gr. du mélange pèsé. L'opération se fait quantitativement à température ordinaire (12°-14° c.). On ajoute ensuite dans la même fiole qui contient les extraits alcooliques, 150 cm³ d'eau et 100 cm³ de NaOH à 33% et on distille lentement l'azote urique, qui sous forme d'ammoniaque est saisi dans une quantité d'acide normal. En titrant le distillat obtenu par KOH N/10, on trouve par différence la quantité de l'azote de l'urée.

Nous avons employé chaque fois 1 gr. du mélange qui contenait 0,1 gr d'urée, d'une pureté de 97,557 %. Quantité donc d'azote demandée par la théorie: 0,045416; trouvée (terme moyen): 0,04508. L'exactitude de la méthode est de 99,664 %.

L'emploi d'alcool à 95° nous amène à des résultats qui approchent de 0,38-1,3% le chiffre demandé par la théorie. En présence de NH₄Cl cette approximation doit être considérée toujours en plus, car même l'alcool absolu dissout quelque traces de ce sel, tandisque, nous avons trouvé que l'alcool à 95°, à 10°-12° c, ne dissout que 0,7-1,1%.

Enfin, nous avons examiné les cas de la présence à côté de l'urée de la guanidine, guanyl-urée et de la guanine.

L'azote de la guanidine se dose en même temps que celui de l'urée car la guanidine se dissout facilement dans l'alcool et en présence d'alcalis, fixant un mol. d'eau se transforme en ammoniaque + urée, qui de son côté se transforme en carbonate d'ammoniaque.

De même l'azote de la guanyl-urée, se dose en même temps, que celui de l'urée. étant donné que la quanyl-urée est très soluble dans l'alcool.

Mais quant à celui de la guanine (guanidine + urée), il ne peut être dosé que par le procédé Kjeldahl ou Dumas, car la guanine ne se dissout point dans l'alcool.

D'ailleurs, on peut considérer la guanine, d'après Emil Fisher, comme dérivé plutôt de la purine.

ΓΕΩΠΟΝΙΑ.—'Αναλογίαι τινές τῶν διαστάσεων τοῦ στάχυος τοῦ σίτου δυνάμεναι νὰ χρησιμεύσωσιν ὡς σταθεροὶ σιτογραφικοὶ χαρακτηρισμοί, ὑπὸ κ. Ν. Η. Ἀναγνωστοπούλου. Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Γ. Κυριακοῦ.

Ἐκ κ. Ν. Ι. Βαβίλωφ¹ καὶ ἐκ κ. Α. Ὀρλώφ² ἀναλύοντες τοὺς διαφόρους χαρακτηρισμοὺς, τοὺς ὁποίους παρουσιάζουν αἱ σταθεραὶ γενεαὶ (μικρὰ εἶδη τοῦ Jordan) τῶν

¹ Ν. Ι. VAVILOV. A contribution to the classification of soft Wheats - *Triticum vulgare* VILL. *Bulletin of applied Botany and plant-breeding*, 137, 1922.

² Α. Α. ORLOV. The geographical centre of origin and the area of cultivation of durum Wheat Tr, durum DESF. *Bulletin of applied Botany and plant-breeding*, 137, 1922.

σίτων τῶν ἀνηκόντων εἰς τὰς ὁμάδας τοῦ μαλακοῦ καὶ τοῦ σκληροῦ σίτου (*Triticum vulgare* VILL. καὶ *Tr. durum* DESF) ἀναφέρουσι μεταξύ τῶν χαρακτῆρων τῶν σταχύων τῶν δυναμένων νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς καθορισμὸν τῶν διαφόρων σταθερῶν γενεῶν, τὸν χαρακτῆρα «μῆκος στάχυος». Ὁ χαρακτῆρ ὅμως οὗτος, καθ' ὃ ποσοτικός, δὲν εἶναι σταθερός. Τοῦτο ἀναγνωρίζει καὶ ὁ Ν. Βαβίλωφ, ἀρκεῖται ὅμως εἰς τὴν γενικὴν διάκρισιν μακρῶν καὶ βραχέων σταχύων. Ἀλλὰ καὶ αὐτὴ ἡ διάκρισις εἶναι, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἀόριστος. Θὰ ἔπρεπε ὡς πρὸς τὸ σημεῖον τοῦτο νὰ εὐρεθῆ σταθερός τις χαρακτῆρ δυνάμενος σαφῶς νὰ καθορισθῆ.

Πρὸς τοῦτο θὰ ἦτο δυνατόν νὰ προσδιωρίζοντο τὰ ὄρια καὶ αἱ καμπύλαι ταλαντεύσεως τοῦ ποσοτικοῦ χαρακτῆρος «μῆκος στάχυος» συμφώνως πρὸς τὸν νόμον τοῦ Quetelet. Εἶναι γνωστὸν ὅτι ἕκαστον εἶδος (μικρὸν εἶδος Jordan) καθορίζεται ὑπὸ ποιοτικῶν τινῶν χαρακτῆρων σταθερῶν καὶ ὑπὸ ποσοτικῶν τοιούτων ταλαντευομένων, διαγραφόντων ὅμως κατὰ τὰς ταλαντεύσεις αὐτῶν σταθερὰς καμπύλας (καμπύλας Quetelet). Ὁ καθορισμὸς ἐπομένως τῶν σταθερῶν αὐτῶν καμπυλῶν διὰ τοὺς ποσοτικούς χαρακτῆρας τοῦ σίτου ἤθελεν ἀποτελέσει γνῶρισμα σιτογραφικὸν ἀσφαλέστερον παντὸς ἄλλου ἀορίστου ἢ ἀσταθοῦς χρησιμοποιουμένου μέχρι σήμερον. Ἀλλὰ ὁ καθορισμὸς τῶν καμπυλῶν, ἀπολύτως ἀσφαλῆς θεωρητικῶς, ἀπὸ πρακτικῆς ἀπόψεως καθίσταται δυσχερῆς, καθόσον ὀφείλει νὰ συνοδεύηται δι' ἐκάστην περίπτωσιν ὑπὸ μεγάλου ἀριθμοῦ βιομετρικῶν παρατηρήσεων.

Ἐντὶ τῶν καμπυλῶν ταλαντεύσεως θὰ ἦτο εὐκολώτερον νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς καθορισμὸν τῶν σταθερῶν γενεῶν τοῦ σίτου αἱ ἀναλογίαι, τὰς ὁποίας παρουσιάζουσι μεταξύ των αἱ διάφοροι διαστάσεις τοῦ στάχυος.

Τὸ 1920 μελετῶντες εἰς τὸν Νομὸν Καβάλλας τὰς πικιλίας τῶν σίτων¹ προέβημεν εἰς πολυπληθεῖς βιομετρικὰς καταμετρήσεις σταχύων τῶν διαφόρων ποικιλιῶν σίτων τῆς περιφέρειας. Κατὰ τὰς μετρήσεις ταύτας εὗρομεν ὅτι δι' ἐκάστην ποικιλίαν, ἐνῶ τὸ μῆκος, τὸ πλάτος καὶ ἡ κόψις τοῦ στάχυος ἐποικίλλον ἐντὸς ὠρισμένων ὁρίων, αἱ μεταξὺ τῶν διαστάσεων τούτων ἀναλογίαι ἦσαν πάντοτε σταθεραὶ ἀδιαφόρως τῆς ἀπολύτου ἀξίας μιᾶς ἐκάστης αὐτῶν. Ἦτοι δι' ἐκάστην ποικιλίαν αἱ ἀναλογίαι $\frac{\text{μῆκος στάχυος}}{\text{πλάτος στάχυος}}$ καὶ $\frac{\text{κόψις στάχυος}}{\text{πλάτος στάχυος}}$ ἦσαν σταθεραί.

Μετὰ τὴν δημοσίευσιν τῶν ὡς ἄνω ἀναφερομένων ἐργασιῶν τῶν Βαβίλωφ καὶ Ὁρλώφ ἠθελήσαμεν νὰ ἐπιβεβαιώσωμεν θετικώτερον τὴν ὡς ἄνω παρατήρησίν μας καὶ προέβημεν εἰς καταμετρήσεις τῶν διαστάσεων τούτων καὶ καθορισμὸν τῶν ἀναλογιῶν αὐτῶν ἐπὶ 100 περίπου σταχύων ἐφετεινῆς ἐσοδείας μιᾶς ἐκάστης τῶν ποι-

¹ Ν. Η. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ. Περὶ τῆς καλλιέργειας τῶν πρωῶμων σιτηρῶν εἰς τὰς περιφέρειας Καβάλλας, Πραξίου, Νέστου. *Δελτίον Ἑλλην. Γεωργικῆς Ἐταιρείας*, 1922, σ. 16.

κιλιῶν «μαύρη Γραμμενίτσα» καὶ «Σκυλοπετρίτης» προελεύσεως Ἀττικῆς «Καμποῦρα» προελεύσεως Φαρσάλων καὶ «Ντεβὲς» προελεύσεως Λαρίσσης. Εἰς ὅλας τὰς περιπτώσεις ταύτας παρὰ τὴν διακύμανσιν τῶν ποσοτικῶν αὐτῶν χαρακτήρων τῶν σταχυῶν, αἱ ὡς ἄνω ἀναλογίαι αὐτῶν εὐρέθησαν πάντοτε σταθεραὶ διὰ τοὺς στάχους τῆς αὐτῆς ποικιλίας.

Θεωροῦντες κατόπιν τῶν ἀνωτέρω τὰς ἀναλογίας ταύτας σταθερὰς καὶ δυναμένας νὰ ἀποτελέσωσιν ἀσφαλὲς γνῶρισμα τῶν διαφορῶν σταθερῶν γενεῶν τῶν σίτων προσδιωρίσαμεν ταύτας δι' ἀριθμὸν τινα ἑλληνικῶν ποικιλιῶν μαλακῶν καὶ σκληρῶν σίτων, τοὺς ὁποίους προσεπαθήσαμεν προηγουμένως νὰ κατατάξωμεν κατὰ τὰς σιτογραφικὰς ταξινομήσεις τῶν Ν. Βαβίλωφ καὶ Α. Ὁρλώφ.

ΜΑΛΑΚΟΙ ΣΙΤΟΙ (TRITICUM VULGARE VILL.)

ὑπόδ. **Muticum**

1. Ποικιλία Κουτρονιάς (*Tr. vulgare* VILL., *album* AL.)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 7,77 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,88$$

2. Ποικιλία Σουτάροκα (*Tr. vulgare* VILL., *alborubrum* KÖRN)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 7,77 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 1$$

ὑπόδ. **Aristatum**

3. Ποικιλία Ἀσπροσίτι (*Tr. vulgare* VILL., *Graecum* KÖRN)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 12,222 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,77$$

4. Ποικιλία Τσουγκριὰς (*Tr. vulgare* VILL., *Erythrospermum* KÖRN)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 9,16 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,83$$

5. Ποικιλία Γκριγιὰς (*Tr. vulgare* VILL., *ferruginum* AL.)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 11 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,7$$

6. Ποικιλία Σκυλοπειρίτης (*Tr. vulgare* VILL., *Hostianum* CLEM)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 9,16 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,83$$

ΣΚΛΗΡΟΙ ΣΙΤΟΙ (TRITICUM DURUM DESF.)

1. Ποικιλία Κεντροῦδι (*Tr. durum* DESF., *affine* KÖRN)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 6,6 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,58$$

2. Ποικιλία Μανραγάνι (*Trit. durum* DESF., *Leucomelan* AL.)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 6,4 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,71$$

3. Ποικιλία
- Μανράθερος Γραμμένισα*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- Reichenbacheri*
- KÖRN)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 8,88 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,88$$

4. Ποικιλία
- Θεσσαλικός Ντεβές*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- Hordeiforme*
- HOST.)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 7,5 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,83$$

5. Ποικιλία
- Ρουσσάς*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- Hordeiforme*
- HOST)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 5 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,78$$

6. Ποικιλία
- Πλατίτσα*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- Hordeiforme*
- HOST)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 3,5 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,4$$

7. Ποικιλία
- Ἀσπρη Γραμμένισα*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- Valenciae*
- KÖRN).

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 6,88 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,88$$

8. Ποικιλία
- Τριμῆνη*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- fastuosum*
- LAG.)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 8,88 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,77$$

9. Ποικιλία
- Καμπούρα*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- Melanopus*
- AL.)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 7,5 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,83$$

10. Ποικιλία
- Μαυρόσταχυς*
- (
- Tr. durum*
- DESF.,
- Coerulescens*
- BAYLE)

$$\frac{\text{μῆκος}}{\text{πλάτος}} = 4,66 \quad \frac{\text{κόψις}}{\text{πλάτος}} = 0,66$$

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΑ.—Πόθεν τὸ ἐθνικὸν Σκιπετάο*, ὑπὸ κ. Ἀντωνίου Χ. Χατζῆ
Ἀνεκοινώθη ὑπὸ κ. Σίμου Μενάρδου.

Ἀπὸ πολλῶν αἰώνων κοιναὶ περιπέτειαί ἦν ὡσαν τὰ δύο γειτονικὰ φύλα, τοὺς Ἕλληνας καὶ τοὺς Ἀλθανοὺς· τοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἔχουσι κοινούς· τοὺς δεσμοὺς τούτους ἀείποτε ἡ Ἑλληνικὴ ἐπιστήμη ἐξῆρεν· ἐπέπρωτο, ἵνα καὶ τὸ ἐθνικὸν ὄνομα τῶν Ἀλθανῶν ἐνισχύσῃ τοὺς δεσμοὺς τούτους.

Τὰ ἐθνικὰ ὀνόματα τῶν λαῶν μικρῶν καὶ μεγάλων ἀνέκαθεν ἔτυχον ἰδιαίτερας ἐρεύνης καὶ ἔδωκαν ἀφορμὴν εἰς σπουδαίας μελέτας. Τὸ ὄνομα Ἕλλην καὶ τὸν λόγον τῆς ἐπεκτάσεως αὐτοῦ ἐπειράθη νὰ ἐρμηνεύσῃ πρὸ δύο καὶ πλέον χιλιετηρίδων ὁ μέγας ἱστορικὸς Θουκυδίδης· ἐν τοῖς νεωτέροις χρόνοις τὸ ζήτημα τοῦτο ἀπησχόλησε πολλοὺς καὶ σπουδαίους φιλολόγους καὶ γλωσσολόγους¹. Τὸ ὄνομα τῶν

* Ἀνεκοινώθη κατὰ τὴν συνεδρίαν τῆς 28 Φεβρουαρίου.

¹ Ἡ ζήτησις τῆς ἀρχῆς τοῦ ὀνόματος Ἕλλην ἤγαγέ με εἰς τὴν παροῦσαν ἔρευναν.